

Input // output

Coach

Professionele coaching van studenten op het middelbaar beroepsonderwijs verkleint de kans op voortijdig schoolverlaten. Deze conclusie trekken Van der Steeg *et al.* op basis van een gerandomiseerd gecontroleerd experiment dat tussen 2009 en 2011 plaatsvond op een Nederlandse school. De behandelde groep kreeg onder andere studie- en stagebegeleiding en indien nodig begeleiding bij het kiezen van een nieuwe studie. Een dergelijk traject van een jaar blijkt de kans dat

een student het onderwijssysteem zonder diploma verlaat veertig procent te verkleinen. Gecoachte studenten blijken minder vaak van studie te wisselen en indien zij toch stoppen met hun studie stappen zij vaker over op een andere studie in plaats van het onderwijs vaarwel te zeggen.

Steeg, M. van der, R. van Elk en D. Webbink (2012) Does intensive coaching reduce school dropout? Evidence from a randomized experiment. *CPB Discussion Paper*, 224.

Auto's

De Borger en Rouwendal onderzoeken met een theoretisch model de effecten van een kilometerheffing en een brandstofbelasting op het gebruik van zuinige auto's. De brandstofbelasting verhoogt de kosten per liter brandstof, maar om deze verhoogde brandstofkosten te ontlopen kan men overstappen op zuinigere auto's. Aan de andere kant doet de brandstofbelasting het aantal gereden kilometers afnemen, omdat vervoer per auto duurder wordt gemaakt. Hierdoor kan de aanschafprijs van een auto over minder kilometers worden gespreid. Dit kan mensen ertoe zetten om juist goedkopere vervuilende auto's aan te schaffen. Als het weggebruik voldoende inelastisch is, domineert het eerste effect en worden de gebruikte auto's schoner. Bij een belasting per gereden kilometer treedt echter alleen het tweede effect op. Een kilometerheffing leidt daardoor tot meer gebruik van vervuilende auto's, ongeacht de elasticiteit van het weggebruik. Dit laatste resultaat geldt alleen als de kilometerheffing niet varieert met de zuinigheid van het type auto.

Borger, B. de, en J. Rouwendal (2012) Car user taxes, quality characteristics and fuel efficiency: household behavior and market adjustment. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 122.

Klein

Niet alle mogelijke schaalvoordelen worden benut in de Nederlandse markt voor levensverzekeringen. Dit resultaat volgt uit het economische model dat Bikker toepast op data over de periode 1995–2010. Met name kleine en middelgrote maatschappijen zouden hun kosten nog aanzienlijk kunnen drukken door de productie op te schalen. Het feit dat deze kleinere maatschappijen overleven, is een indicatie dat de concurrentie op de markt voor levensverzekeringen zwak is. In de afgelopen vijftien jaar is het percentage ongebruikte schaalvoordelen echter wel afgenomen. Desondanks is de concurrentie op andere verzekeringsmarkten momenteel groter.

Bikker, J. (2012) Performance of the life insurance industry under pressure: efficiency, competition and consolidation. *DNB Working Paper*, 357.

Vervallen

Lokale overheden in Nederland nemen dikwijls de taak op zich om vervallen bedrijventerreinen in de omgeving te revitaliseren. Dit wordt onder meer gedaan door te investeren in de bereikbaarheid van de terreinen. Ploegmakers en Beckers onderzoeken welk effect een revitalisering heeft op de economische activiteit binnen een bedrijventerrein. Dit doen zij aan de hand van verschillende gepaarde statistische toetsen, toegepast op data over de periode 1997–2008. Daaruit blijkt dat revitalisering geen effect heeft op het aantal arbeidsplaatsen, het aantal gevestigde bedrijven en de onroerendgoedprijzen binnen een bedrijventerrein. Het enige significante effect van revitalisering is een verschuiving in de compositie van de op het terrein gevestigde bedrijven. Het percentage industriële bedrijven neemt namelijk toe, terwijl het percentage financiële dienstverleners juist afneemt. Aangezien laagopgeleiden vaak in de industriële sector werken en hoogopgeleiden voornamelijk in de financiële dienstverlening, kan revitalisering een instrument zijn om te nivelleren.

Ploegmakers, H. en P. Beckers (2012) Evaluating regeneration policies for rundown industrial sites in the Netherlands. *PBL Working Paper*, o8.

EICIE 2012(Q4)

De Econometric Institute Current Indicator of the Economy (EICIE) voorspelt de stand van de economie. De economie wordt gemeten door het bnp tegen marktprijzen. Het onderliggende model correleert het bnp met het aantal werkende bij Randstad. De EICIE geeft

-0,7%
SINDS 1916
(-3 procentpunt)

de toe- of afname aan ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Het getal tussen haakjes geeft het verschil aan met de gemiddelde EICI van de laatste elf kwartalen.

De EICIE wordt samengesteld door Philip Hans Franses en Bert de Groot (Erasmus Universiteit Rotterdam).

Standaard

Als het moeilijk is om de kwaliteit van een product waar te nemen, kan een landelijke kwaliteitsstandaard de welvaart verbeteren. Dit volgt uit het theoretische model van Buehler en Schuett, waarin consumenten die kwaliteit niet kunnen waarnemen altijd het goedkoopste product kopen. Door dit laatste levert investeren in kwaliteit alleen extra geïnformeerde klanten op en kan de resulterende prijsverhoging zelfs klanten weggagen. Dit wordt erger naarmate een groter deel van de klanten ongeïnformeerd is. Een kwaliteitsstandaard zorgt er voor dat ook ongeïnformeerde klanten kwaliteit enigszins kunnen inschatten, zodat de prikkel om te investeren toeneemt.

Buehler, B. en F. Schuett (2012) *Certification and minimum quality standards when some consumers are uninformed*. TILEC Discussion Paper, 040.

Open

Export verkleint de volatiliteit van de economische groei. Althans, dat geldt voor landen die een gediversifieerd pakket aan producten exporteren, zoals Nederland. Als de export geconcentreerd is op enkele producten, blijkt deze de volatiliteit juist aan te wakkeren. Dit blijkt uit een econometrisch model dat geschat is op basis van paneldata over de periode 1976–2005. Haddad *et al.* verklaren dat export de gevolgen van binnenlandse vraaguitval kan verzachten doordat de vraag vanuit het buitenland op peil blijft. Maar export zorgt ook dat de economie vatbaarder wordt voor negatieve schokken vanuit het buitenland. Dit laatste effect is zwak als de export gediversifieerd is, omdat een willekeurige buitenlandse schok dan maar een klein deel van de export beïnvloedt.

Haddad, M., J.J. Lim, C. Pancaro en C. Saborowski (2012) *Trade openness reduces growth volatility when countries are well diversified*. ECB Working Paper, 1491.

Horeca

De omzet van horecabedrijven in Nederland steeg in het derde kwartaal van 2012 met 0,6 procent ten opzichte van het derde kwartaal van 2011. Deze stijging komt tot stand door een toename van de prijzen, aangezien de afzet van horecabedrijven afnam met 1,3 procent. Volgens de voor-

Migreren

Tranos *et al.* combineren regressie-analyses met een simulatie om migratiestromen tussen OESO-landen te voorspellen. De auteurs passen beide technieken toe op paneldata over de periode 2000–2009. De regressies tonen aan dat het opleidingsniveau in een land effect heeft op het aantal immigraties naar en emigraties uit dat land, maar onduidelijk is welk effect. De resultaten van de simulatie doen echter vermoeden dat een hoog opleidingsniveau in een land zowel immigratie als emigratie aantrekt.

Tranos, E., M. Gheasi en P. Nijkamp (2012) *International migration: a global complex network*. Tinbergen Institute Discussion Paper, 123.

Roken

Het rookverbod in de horeca verbetert de gezondheid van baby's van

horecapersoneel. Althans, dat blijkt uit het empirische onderzoek van Bharadwaj *et al.* naar de effecten van een vergelijkbaar verbod dat in 2004 in Noorwegen werd ingesteld. Door het verbod stoppen vrouwelijke werknemers vaker met roken, waardoor de kans afneemt dat hun eigen baby prematuur geboren wordt of kampt met flink ondergewicht. Rookgedrag van klanten en collega's blijkt nauwelijks negatieve effecten te hebben op de gezondheid van baby's van horecapersoneel.

Bharadwaj, P., J.V. Johnsen en K.V. Løken (2012) *Smoking bans, maternal smoking and birth outcomes*. IZA Working Paper, 7006.

Tijd

De kosten van het tijdverlies door files en vertragingen op het Nederlandse hoofdwegenet daalde in 2011 met achttien procent ten opzichte van 2010. Dit komt voornamelijk doordat de gemiddelde snelheid van auto's minder ver onder de referentiesnelheid van honderd kilometer per uur lag. Dat is een opvallende ontwikkeling, aangezien de vertraging ten opzichte van de referentiesnelheid over de periode 2000–2010 nog toenam met 49 procent. Uit de data-analyse van het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid blijkt dat de afname van het tijdverlies in 2011 onder andere komt door de aanleg van nieuwe rijbanen en spitsstroken. De totale geschatte filekosten in 2011 bedroegen tussen de 2,3 en 3,0 miljard euro. Ongeveer de helft van deze kosten werd gedragen door het bedrijfsleven, de rest kwam neer op de schouders van de consument.

KiM (2012) *Mobiliteitsbalans 2012*. Den Haag: KiM.

Aansprakelijk

Bezitters van effecten kunnen via de rechtbank een schadevergoeding eisen van het bedrijf waarin zij belegd hebben, mochten werknemers van dat bedrijf moedwillig onverantwoorde acties hebben ondernomen. Banken kregen de afgelopen jaren meermaals een dergelijke effectenclaim omdat hun managers overtallige risico's hadden genomen. Dalla Pellegrina en Saraceno onderzoeken hoe financiële intermediairs hun beloningsbeleid voor CEO's aanpassen na een effectenclaim. Door regressieanalyse toe te passen op een dataset die de periode 1999–2010 beslaat concluderen de auteurs dat het bedrag aan bonussen van CEO's de eerste twee jaar na een effectenclaim minder snel groeit. Dit impliceert dat de dreiging van een effectenclaim ook een disciplinerend effect kan hebben op niet hoofdelijk aansprakelijke CEO's.

Dalla Pellegrina, L. en M. Saraceno (2012) *Can shareholder litigation discipline CEO bonuses in the financial sector? The role of securities class actions*. ACLE Working Paper, 09.

1,3%

SINDS 1916

Krimp afzet horeca

lopige cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek daalde de afzet in cafés zelfs met 5,2 procent. De afzet van restaurants groeide wel, met 1,1 procent.

CBS (2012) *Nauwelijks omzetgroei horeca*. Persbericht, 29 november.